

MRAK CRNJI OD NOĆI

Majkl Koneli

Preveo
Nikola Jordanov

 Laguna

Naslov originala

Michael Connelly

A DARKNESS MORE THAN NIGHT

Copyright © 2001 Hieronymus, Inc.

Translation Copyright © 2006 za srpsko izdanje, LAGUNA

This edition published by arrangement with Little, Brown and Company (Inc.), New York, New York, USA. All rights reserved.

*Posvećeno Meri i Džeku Lavelu,
koji su dokazali da su mogući i drugi činovi*

PROLOG

Boš pogleda kroz mali stakleni četvorougao i vide da je čovek u ćeliji sam. Izvukao je pištolj iz futrole i predao ga dežurnom naredniku. Standardna procedura. Čelična vrata bila su otključana i gurnuta u stranu. Boša udari u nozdrve zadah znoja i bljuvotine.

„Koliko je već ovde?“

„Oko tri sata“, odgovori narednik. „Alko-test je pokazao da ima jedan zarez osam promila, tako da ne znam šta ćete iz njega izvući.“

Boš stupi u pritvorsku ćeliju i spusti pogled na priliku ispruženu na podu.

„Dobro, možete da zatvorite.“

„Samo se javite.“

Vrata se klizeći zatvoriše uz potres i udar. Čovek na podu zastanja i neznatno se pomeri. Boš ode do klupe i sede pored njega. Izvadio je kasetofon iz džepa sakoa i odložio ga na klupu pored sebe. Kratko je pogledao na stakleni prozor i video da se narednikovo lice udaljilo. Vrhom cipele gurnuo je čoveka u bok. Ovaj je opet zastenjao.

„Probudi se, govнару.“

Čovek na podu ćelije lagano se okrete i podiže glavu. Kosa mu je bila umrljana, a ono što je povratio skorilo mu se spređa na košulji i vratu. Otvorio je oči i odmah zažmurio da ih zaštiti od prejakog svetla s tavanice u pritvorskoj ćeliji. Promuklim šapatom reče:

„Opet ti?“

Boš klimnu.

„Da. Ja.“

„Naš mali valcer.“

Osmeh se razli preko pijančevog lica, prekrivenog trodnevnom bradom. Boš vide da mu nedostaje jedan zub koji je prošli put imao. Ispružio je ruku i spustio šaku na kasetofon, ali još ga nije uključio.

„Diž' se. Vreme je za razgovor.“

„Mani me se, čoveče. Neću...“

„Ističe ti vreme. Bolje pričaj.“

„Odjebi, bre, i pusti me.“

Boš pogleda u prozor. Nije bilo nikoga. Ponovo je upro pogled u čoveka na podu.

„Spas je u istini. Sada više no ikada. Ne mogu da ti pomognem ako ne kažeš istinu.“

„Šta je sad, da nisi prešô u popove? Ovde si da me ispovediš?“

„Spreman si za to?“

Čovek na podu mu ne odgovori. Posle nekog vremena Boš pomisli da je opet zaspao. Vrhom cipele ponovo gurnu pijanca u bok, u predelu bubrega. Čovek naglo živnu i poče da mlati rukama i nogama.

„Odjebi više!“, izdrao se. „Ne želim te ovde. Hoću advokata.“

Boš za trenutak ostade nem. Zatim diže kasetofon i vrati ga u džep. Nagnuo se napred, nalaktio na kolena i sastavio ruke. Pogledao je pijanca i lagano odmahnuo glavom.

„Onda mislim da ne mogu da ti pomognem.“

Ustao je i zakucuo na prozor da pozove dežurnog narednika. Ostavio je čoveka da leži na podu.

1.

„Neko dolazi.“

Teri Makejleb pogleda svoju ženu, a onda prati pogled njenih očiju do puta koji je vijugao uzbrdo. Video je kako se vozilo za golf strmim i vijugavim putem uspinju ka kući. Krov vozila zaklanjao je lice vozača.

Sedeli su na zadnjoj terasi kuće koju su Grasičela i on unajmili na Aveniji La mesa. Kroz uzan vijugavi put pogled nadole obuhvatao je ceo Avalon s lukom, a onda se pružao preko zaliva Santa Monika do sumaglice od smoga koja je označavala grad na drugoj strani. Vidik je bio presudan što su za svoj novi dom na ostrvu odabrali upravo ovu kuću. Ali u trenutku kada je žena progovorila posmatrao je bebu u njenom naručju i nije obraćao pažnju na vidik. Ništa mu nije bilo važnije od krupnih plavih očiju njegove čerčice, punih poverenja.

Po broju na boku vozila za golf koja su dole promicala Makejleb je video da su iznajmljena. Nije to bio neki lokalni žitelj. Verovatno neko ko je na *Katalina ekspresu* doplovio iz grada. Ipak mu je bilo čudno otkud Grasičela zna da posetilac ide ka njihovoj kući, a ne nekoj drugoj u La mesi.

Nije je ispitivao o tome – i ranije je imala predosećanja. Samo je čekao i ubrzo pošto je vozilo za golf nestalo s vidika, neko zakuca na prednja vrata. Grasičela ode da ih otvori i malo kasnije pojavi se na terasi sa ženom koju Makejleb nije video tri godine.

Džej Winston, detektivka iz Šerifske službe, osmehnu se videvši da mu je u naručju dete. Bio je to iskren, ali u isti mah zburjen osmeh osobe koja nije potegla čak ovamo da bi se divila novorođenčetu. Makejleb je znao da debeli zeleni rokovnik koji je nosila u jednoj ruci i video-kaseta u drugoj znače da je Vinstonovu doveo posao. Posao u vezi sa smrću.

„Teri, kako si?“ upita ona.

„Nikad bolje. Sećaš se Grasijsle?“

„Naravno. A ko je to?“

„To je Sisi.“

Pred drugima Makejleb se nikada nije služio bebinim zvaničnim imenom. Rado ju je zvao Sijelo kada je bio nasamo s njom.*

„Sisi“, ponovi Vinstonova, oklevajući kao da čeka objašnjenje za to ime. Pošto ga nije dobila, upita: „Koliko je stara?“

„Četiri meseca. Napredna je.“

„Au, da, vidim... A dečak... gde je?“

„Rejmond“, reče Grasijsla. „Danas je s nekim prijateljima. Terijev brod je iznajmljen, pa je s društvom otišao do parka da igra softbol.“**

Razgovor je čudno zapinjao. Sve ovo ili zaista nije zanimalo Vinstonovu, ili nije bila naviknuta na banalno ćaskanje.

„Jesi li za neko piće?“ ponudi Makejleb predajući bebu Grasijsli.

„Ne, ne bih ništa. Popila sam koka-kolu na brodu.“

Kao na znak, ili možda negodujući što je iz jednih ruku premeštena u druge, beba zagalami i Grasijsla reče da će je uneti u kuću. Ostavila ih je da stoje na terasi. Makejleb pokaza rukom na stolice i okrugli sto za kojim su najčešće večerali dok beba spava.

„Da sednemo?“

Ponudio je Vinstonovoj stolicu sa koje je imala najbolji pogled na luku. Ona spusti na sto zeleni rokovnik u kojem je Makejleb prepoznao „knjigu ubistva“, a video-kasetu stavi preko nje.

„Prekrasno“, reče ona.

* Šp.: *Cielo* – nebo. (Prim. prev.)

** Igra slična bejzbolu. (Prim. prev.)

„Da, divno dete. Mogao bih stalno da je gledam...“

Ućutao je shvativši da ona govori o pogledu, a ne o detetu. Vinstonova se takođe osmehnu.

„Prekrasna je, Teri. Zaista. I ti izgledaš dobro, tako preplanuo, a i inače.“

„Dosta vremena provodim na brodu.“

„I zdravlje te služi.“

„Ne mogu da se požalim, osim što me kljukaju lekovima. Ali prošle su tri godine i nema problema. Mislim da sam se izvukao, Džej. Moram samo da gutam one proklete pilule i tako bi trebalo da ostane.“

On se osmehnu, jer zaista se činilo da puca od zdravlja. Koža mu je bila pocrnela od sunca, ali boravak napolju imao je suprotno dejstvo na njegovu kosu. Kratko podšišana i uredna, sada je bila gotovo plava. Od rada na brodu razvili su mu se i mišići ramena i ruku. Jedino što ga je odavalo bilo je sakriveno pod košuljom – dvadeset pet centimetara dugačak ožiljak koji mu je ostao posle hirurškog presađivanja.

„Odlično“, reče Vinstonova. „I izgleda da si se ovde lepo ugnezdio. Nova porodica, nov dom... daleko od svega.“

Zakratko je ućutala i okrenula glavu, kao da u sebe istovremeno upija vidik, ostrvo i Makejlebov život. Makejleb je uvek smatrao da je Džej Vinston zgodna na muškobanjast način. Imala je slobodno puštenu kosu boje peska koja joj je padala do ramena. Dok je s njom sarađivao, nikada se nije šminkala. Ali oči su joj bile prodorne i pronicljive, a neusiljeni osmeh delovao je pomalo setno, kao da u svemu otkriva u isti mah humor i tragediju. Nosila je crne farmerke i belu majicu ispod crnog blejzera. Delovala je hladnokrvno i prekaljeno, a Makejleb je iz iskustva znao da je zaista takva. Dok govori imala je naviku da kosu često zadeva za uho. Ni njemu samom nije bilo jasno zašto ga to raznežuje. Uvek je mislio da bi možda pokušao bolje da upozna Džej Vinston da se nije zbližio s Grasijslom. Osećao je, takođe, da Vinstonova to intuitivno zna.

„Osećam se krivom što sam došla“, reče ona. „Na izvestan način.“

Makejleb klimnu gledajući rokovnik i video-kasetu.

„Došla si poslom. Trebalo je samo da mi telefoniraš, Džej. Verovatno bi uštedela vreme.“

„Ne, nikoga nisi obavestio o promeni adrese, niti si ostavio vizitkartu s novim brojem telefona. Kao da ne želiš da svet sazna gde se kriješ.“

Ona zadenu kosu za levo uho i opet se osmehnu.

„Nije baš tako“, reče on. „Mislio sam da ljude neće zanimati gde sam. I kako si me pronašla?“

„Raspitivala sam se u marini na kopnu.“

„U gradu preko. Ovde ga zovu *grad preko*.“

„Onda u gradu preko. U lučkoj kapetaniji rekli su mi da si zadržao vez, ali da si brod preselio ovamo. Došla sam preko, uzela vodeni taksi i vozikala se po luci dok ti nisam ušla u trag. Tamo je bio tvoj prijatelj. Objasnio mi je kako da dođem ovamo.“

„Badi.“

Makejleb osmotri luku i pogledom potraži *Prateće more*. Brod je bio udaljen oko osamsto metara. Video je Badija Lokridža nagnutog preko pramca. Posle nekoliko trenutaka zaključio je da Badi crevom iz rezervoara sa slatkom vodom ispira koturove.

„I šta je, Džej?“ upita Makejleb ne gledajući Vinstonovu. „Mora da ti je važno kada si rešila da na to utrošiš ceo svoj slobodan dan. Pretpostavljam da si nedeljom slobodna.“

„Najčešće.“

Ona skloni video-traku i otvori rokovnik. Makejleb ga tek sada pogleda. Mada je bio okrenut naopačke, mogao je da vidi da je prva strana standardni izveštaj o slučaju ubistva, uobičajena prva strana u svakoj knjizi ubistva koju je pročitao. Bila je to polazna tačka. Pogledao je adresu u pravougaonom polju. Iako je bila okrenuta naopačke, video je da je predmet s teritorije zapadnog Holivuda.

„Imam ovde slučaj za koji se nadam da ćeš ga pogledati. U slobodno vreme, hoću da kažem. Mislim da bi mogao da bude iz tvog faha. Nadala sam se da ćeš pregledati materijal i možda mi ukazati na neku pojedinost koju sam propustila.“

Čim je video rokovnik u njenoj ruci, znao je da će ga to zamoliti. Ali sada, pošto je čuo molbu, preplavila su ga zbunjujuća osećanja.

Uzbudila ga je mogućnost povratka dela njegovog ranijeg života. Ujedno ga je grizla savest što se uopšte zanosi idejom da unese smrt u kuću tako punu novog života i sreće. Pogledao je ka otvorenim kliznim vratima da vidi da li ih Grasijsela gleda. Nije bila tamo.

„Iz mog faha?“ ponovi on. „Ako je to neki serijalac, ne treba da tračiš vreme. Idi u Biro, javi se Megi Griffin. Ona će...“

„Uradila sam to, Teri. Ipak si mi potreban.“

„Koliko je slučaj star?“

„Dve nedelje.“

Podigla je pogled s rokovnika prema njemu.

„Desio se na Novu godinu?“

Ona klimnu.

„Prvo ubistvo ove godine“, reče. „Bar u okrugu Los Anđelesa. Neki smatraju da novi milenijum nije zapravo počeo do ove godine.“

„Misliš da je ovo milenijumska ludaja?“

„Ko god da je, jeste ludaja ovog ili onog tipa. Bar tako mislim. Zato sam ovde.“

„Šta kaže Biro? Jesi li razgovarala s Megi?“

„Nisi u toku, Teri. Megi su poslali nazad u Kvantiko. Poslednjih godina ovde je bilo zatišje, pa ju je Jedinica za bihevioralne nauke povukla. Nema više ispostave u El-Eju. Dakle, ipak sam razgovarala s njom. Ali preko telefona u Kvantiku. Proverila sam u VICAP-u i dobila šipak.“

Makejleb je znao da ona misli na kompjuterski program za sprečavanje nasilnih krivičnih dela.*

„A šta je s profilom?“ upitao je.

„Tu sam na listi čekanja. Znaš li da su se, uoči i na sam dan Nove godine, širom zemlje dogodila trideset četiri ubistva, nadahnuta novim milenijumom? Trenutno imaju pune ruke posla pa veće policijske službe, kakva je naša, stavljaju na kraj spiska, jer Biro smatra da je pomoć potrebija policijskim organima u manjim mestima, kojima nedostaju iskustvo, stručnost i osoblje.“

* Skraćeno: VICAP – *Violent Criminal Apprehension Program* – Program za sprečavanje nasilnih krivičnih dela. (Prim. prev.)

Sačekala je trenutak puštajući Makejleba da razmisli. Razumeo je filozofiju Biroa. Radilo se o nekoj vrsti sortiranja.

„Ne smeta mi da čekam mesec dana dok Megi ili neko drugi ne stigne da poradi na tome, ali instinkt mi kaže da je vremenski faktor u ovom slučaju važan, Teri. Ako je posredi serijalac, odlaganje od mesec dana može biti predugačko. Zato mi je palo na pamet da se obratim tebi. U ovom slučaju lupam glavom o zid i ti si nam možda poslednja nada da se pomerimo s mrtve tačke. Još se sećam *Grobara* i *ubice Šifranta*. Znam šta možeš da uradiš s knjigom ubistva i trakom sa mesta zločina.“

Poslednja rečenica bila je proizvoljna i zasad je predstavljala njen jedini pogrešan korak. Inače je verovao da je iskrena u svojoj sumnji da bi ubica mogao ponovo da udari.

„Oдавno to nisam radio, Džej“, poče Makejleb. „Ako izuzmem slučaj Grasijeline sestre, nisam učestvovao u...“

„Hajde, Teri, ne zavlaci me, važi? Svakodnevno sediš ovde s bebom u krilu i opet ne možeš da izbrišeš ono što si bio i što si radio. Poznajem te. Dugo se nismo videli ni razgovarali, ali poznajem te. I znam da ne prođe dan, a da ne pomisliš na slučajeve. Ni jedan jedini dan.“

Ućutala je i upiljila se u njega.

„Kad su ti izvadili srce, nisu izvadili i ono što te pokreće, razumeš šta hoću da kažem?“

Makejleb odvoji pogled od nje i opet pogleda na brod. Badi je sada sedeo u glavnoj stolici za borbu s krupnim ribama i držao noge dignute na krmenicu. Makejleb je pretpostavljao da mu je u ruci pivo, ali bio je predaleko da bi se to videlo.

„Ako si tako dobar poznavalac ljudi, šta ću ti ja?“

„Ja sam možda dobra, ali ti si najbolji koga sam videla. Do đavola, čak i da do Uskrsa svi nisu povučeni u Kvantiko, izabrala bih tebe pre svih profajlera. Ozbiljno to mislim. Bio si...“

„U redu, Džej, mani reklamne govore, hoćeš li? Moj ego je dobro i bez...“

„Šta ti onda treba?“

On je opet pogleda.

„Samo malo vremena. Moram da porazmislim o tome.“

„Ovde sam zato što mi njuh kaže da nemam mnogo vremena.“

Makejleb ustade i ode do ograde. Gledao je u more. Stizao je trajekt *Katalina ekspres*. Znao je da će biti gotovo prazan. U zimskim mesecima posetioci su bili retki.

„Dolazi brod“, reče on. „Na snazi je zimski red plovidbe, Džej. Bolje ga uhvati, ili ćeš prenoćiti ovde.“

„Tražiću da mi pošalju helikopter ako budem morala. Teri, potreban mi najviše jedan tvoj dan. Dovoljna je jedna noć. Neka bude noćas. Sedi, pročitaj knjigu, pregledaj traku i javi mi izjutra, kaži mi šta vidiš. Možda neće biti ništa, ili bar ne ništa novo. Ali možda ćeš videti nešto što je meni promaklo, ili će ti pasti na um neka ideja koje se mi nismo setili. Tražim samo toliko. Mislim da nije previše.“

Makejleb odvoji pogled od broda koji je pristajao i okrete se tako da se leđima oslanjao na ogradu.

„Tebi ne izgleda previše jer si još u toj priči. Ja nisam. Izašao sam iz nje, Džej. Povratak, makar i za jedan dan, promeniće sliku. Doselio sam se ovamo da bih počeo iznova i zaboravio ono u čemu sam bio dobar. Da bih bio dobar u nečemu drugom. Kao otac i muž, za početak.“

Vinstonova ustade i priđe ogradi. Stajala je pored njega, ali je posmatrala vidik dok je on nastavio da gleda svoju kuću. Govorila je tiho. Ako je iznutra Grasijela slušala, ovo nije mogla da čuje.

„Sećaš li se šta si mi rekao u istrazi o Grasijelinoj sestri? Rekao si mi da si dobio drugu šansu u životu i da mora biti da postoji razlog za to. Sada si izgradio ovaj život s njenom sestrom i njenim sinom i čak si dobio sopstveno dete. To je sjajno, Teri, zaista. Ali ne može predstavljati razlog koji si tražio. Možda misliš da jeste to, ali nije. Duboko u sebi i sâm to znaš. Bio si dobar u hvatanju tih ljudi. Šta je ribolov u poređenju s tim?“

Makejleb lagano klimnu i oseti nezadovoljstvo sobom što je tako brzo popustio.

„Ostavi materijal“, reče. „Zvaću te kad budem mogao.“

Idući prema vratima Vinstonova se okrete i pogledom potraži Grasijelu, ali nije je videla.

„Verovatno je s bebom“, reče Makejleb.

„Pa... reci joj da sam je pozdravila.“

„Hoću.“

Nelagodna tišina potrajala je sve do vrata. Najzad, kada ih je Makejleb otvorio, Vinstonova upita:

„Pa, kako je to, Teri? Biti otac.“

„To je najbolje doba, i to je najgore doba.“*

Ovaj odgovor je držao u rukavu. Malo je porazmislio i dodao nešto o čemu je razmišljao, ali što nikada nije izgovorio, čak ni pred Grasijelom.

„Kao da mi sve vreme neko drži pištolj prislonjen uz glavu.“

Vinstonova je delovala zbunjeno, čak pomalo zabrinuto.

„Kako to?“

„Zato što znam da je moj život završen ako joj se nešto dogodi. Bilo šta.“

Ona klimnu.

„Mislim da razumem to.“

Prošla je kroz vrata. Delovala je prilično glupo dok je odlazila. Prekaljena detektivka iz Odeljenja za ubistva vozi se vozilom za golf.

2.

Nedeljni ručak s Grasijelom i Rejmandom protekao je tiho. Jeli su lubina kojeg je Makejleb ulovio prilikom zakupljene plovidbe tog jutra blizu prevlake na drugoj strani ostrva. Zakupci su redovno želeli da zadrže ulov, ali često bi se predomislili po povratku u luku. Makejleb je verovao da u ljudima postoji neki nagon za ubijanjem. Nije im bilo dovoljno da samo ulove plen. Morali su i da ga ubiju. Zato je riba često bila na trpezi kuće u La mesi.

Na roštilju na terasi Makejleb je ispekao ribu s kukuruzom još u komušini. Grasijela je pripremila salatu i lepinje. Oboje su pred sobom imali čašu belog vina. Rejmond je dobio mleko. Obrok je bio dobar, ali tišina nije. Makejleb je pogledao Rejmonda i shvatio da je dečak naslutio raspoloženje odraslih i poveo se za njim. Makejleb se sećao da je u detinjstvu i sam isto tako postupao kada bi među roditeljima zavladao tišina. Rejmond je bio sin Grasijeline sestre Glorije. Njegov otac nikada nije bio deo te priče. Kada je Glori umrla – to jest, kada je ubijena – pre tri godine, Rejmond je došao da živi kod Grasijele. Makejleb ih je oboje upoznao dok je vodio istragu o tom slučaju.

„Kako je danas bilo na softbolu?“, najzad upita Makejleb.

„Dobro, mislim.“

„Jesi li imao neki pogodak?“

* Parafraza početka čuvenog i često navodenog uvodnog pasusa Dikensovog romana *Pripovest o dva grada*. (Prim. prev.)

„Ne.“

„Imaćeš. Ne brini. Samo pokušavaj i dalje. Nastavi da zama-huješ.“

Makejleb klimnu. Dečak je jutros hteo da ide na zakupljenu plovidbu, ali nisu mu dali. Brod su unajmila šestorica ljudi iz grada preko. S Makejlebom i Badijem na *Pratećem moru* bilo ih je osmo-rica, a to je bila dozvoljena granica po propisima o bezbednosti. Makejleb nikada nije kršio te propise.

„Pa, slušaj, naš sledeći najam je tek u subotu. Zasad se prijavilo samo četvoro. U zimsko vreme sumnjam da će ih biti više. Ako ostane ovako, možeš da pođeš.“

Dečakovo crnomanjasto lice se razvedri i on žustro klimnu dok je zabadao viljušku u čisto belo meso ribe na svom tanjiru. Vilju-ška mu se činila velikom u ruci i Makejleb se u trenutku sažali nad dečakom. Bio je izuzetno mali za desetogodišnjaka. Rejmondu je to mnogo smetalo i Makejleba je često zapitkiavao kada će porasti. Makejleb mu je uvek govorio da će se to desiti uskoro, mada je intimno mislio da će dečak ostati nizak. Znao je da mu je majka bila prosečne visine, ali Grasiijela je Makejlebu ispričala da je Rej-mondov otac bio vrlo mali čovek – i rastom, i poštenjem. Nestao je pre nego što je Rejmond rođen.

Budući da su ga uvek poslednjeg birali u tim i da je bio prenizak da se takmiči sa svojim vršnjacima, Rejmond je tražio je rasonodu van timskih sportova. Ribolov mu je postao strast i Makejleb ga je slobodnim danima obično vodio u zaliv da pecaju svoje.* Kada bi brod bio iznajmljen, dečak je molio da povedu i njega i, ako je bilo mesta, dozvoljavali su mu da pođe kao drugi oficir. Po završe-noj plovidbi Makejleb je uvek s velikim zadovoljstvom stavljao u koverat pet dolara, lepio ga i predavao dečaku.

„Potreban si nam u kuli“, reče Makejleb. „Ova grupa želi da plovi na jug u lov na sabljjarke. Biće to dugačak dan.“

„Kul.“

Makejleb se osmehnu. Rejmond je voleo da bude osmatrač u kuli, da posmatra crne sabljjarke kako spavaju ili se valjaju po površini. A izveštio se u korišćenju dvogleda. Makejleb se okrete

ka Grasiijeli da s njom podeli ovaj trenutak, ali ona je zurila u tanjir. Lice joj nije ozario osmeh.

Posle nekoliko minuta Rejmond je završio s jelom i zamolio da ga puste da se igra na računaru u svojoj sobi. Grasiijela mu reče da utiša zvuk da ne bi probudio bebu. Dečak odnese svoj tanjir u kuhinju i Grasiijelu i Makejleba ostavi nasamo.

Razumeo je zašto ona čuti. Zнала je da ne može da mu prigovori što se upliće u neku istragu, jer ih je pre tri godine sastavilo upravo njeno navaljivanje da istraži slučaj smrti njene sestre. Osećanja su joj bila ulovljena u zamku te ironije.

„Grasiijela“, poče Makejleb. „Znam da ne želiš ovo da radim, ali...“

„Nisam to rekla.“

„Nisi ni morala. Poznajem te i, po izrazu tvog lica otkako je Džej bila ovde, mogu da ocenim da...“

„Samo ne želim da se išta promeni, to je sve.“

„Razumem. Ni ja ne želim bilo šta da menjam. I neću. Samo ću pregledati dosije i traku i kazaću joj šta mislim.“

„Neće ostati na tome. *Ja te poznajem*. Videla sam te na delu. Vратиćeš se poslu kao zavisnik od droge. To ti ide od ruke.“

„Neću podleći zavisnosti. Uradiću samo ono što je tražila, to je sve. Neću čak ni da radim ovde. Uzeću to što mi je dala i odneću na brod. Dakle, neće biti čak ni ovde u kući. Važi? Ne želim da bude ovde u kući.“

Znao je da će to učiniti i s njenom dozvolom ili bez nje, pa ipak je želeo da je dobije. Činilo mu se da im je odnos i dalje tako nov da od nje uvek treba da traži dozvolu. Razmišljao je o tome i pitao se ima li to kakve veze s drugom prilikom koju je dobio. Poslednje tri godine žestoko se borio protiv osećanja krivice, ali ono ga je i dalje sačekivalo kao barikade na putu svakih nekoliko kilometara. Na neki način činilo mu se da će sve biti u redu ako mu upravo ova žena prizna pravo na postojanje. Njegova doktorica, specijalista kardiologije, zvala je to „krivicom preživelog“. Bio je živ zahvaljuju-ći smrti druge osobe i mora da stekne osećanje da se iskupio. Ali Makejleb je smatrao da objašnjenje nije tako jednostavno.

Grasiijela se namrštila, ali u njegovim očima to nije umanjilo njenu lepotu. Imala je kožu boje bakra i tamnosmeđu kosu koja joj

* Svoja – krupna vrsta iverka ili lista. (Prim. prev.)

je uokvirivala lice tako zagasitomrkih očiju da gotovo nije bilo razgraničenja između dužica i zenica. Lepota je bila još jedan razlog što je za sve tražio njenu dozvolu. Bilo je nečeg katarzičnog kada bi ga obasjala svojim osmehom.

„Teri, slušala sam vas dvoje na terasi. Pošto se beba utišala. Čula sam šta je rekla o onome što te pokreće i da ne prođe dan a da ne misliš na to, na svoj nekadašnji posao. Kaži mi samo jedno: je li bila u pravu?“

Makejleb je za trenutak ćutao. Gledao je u svoj prazan tanjir, a onda dalje, iza luke, u svetla kuća na suprotnoj padini, sve do hotela na vrhu planine Ejda. Polako je klimnuo glavom i opet je pogledao.

„Da, bila je u pravu.“

„Znači sve ovo, naš život ovde i beba, sve je to laž.“

„Ne. Naravno da nije. Ovo mi je važnije od svega na svetu i štitio bih to svim sredstvima. Ali odgovor je – da, razmišljam o onome što sam bio i što sam radio. Dok sam bio u Birou, spasavao sam živote, Grasijsela, kratko i jasno. Uklanjavao sam zlo iz ovog sveta. Trudio sam se da tamo negde bude manje mračno.“

Digao je ruku i mahnuo ka luci.

„Sada imam divan život s tobom, i Sijelo, i Rejmondom. I... i lovim ribu za bogataše koji ne znaju kako pametnije da spiskaju novac.“

„Znači, želiš oboje.“

„Ne znam šta želim. Ali znam da sam, dok je ona bila ovde, govorio ono što si ti želela da čuješ, jer znao sam da slušaš, ali srce mi je govorilo da to nije ono što hoću. Hteo sam odmah da otvorim tu knjigu i prionem na posao. Bila je u pravu, Grejsi. Nije me videla tri godine, ali me je prozrela.“

Grasijsela ustade i obiđe oko stola. Sela mu je u krilo.

„Samo se bojim za tebe, to je sve“, rekla je.

Privila se uz njega.

Makejleb izvadi iz kuhinjskog ormara dve visoke čaše i stavi ih na radni deo. Prvu je napunio flaširanom vodom, a drugu sokom od

pomorandže. Onda je počeo da guta dvadeset sedam pilula koje je poređao na radnom stolu, uzimajući na mahove gutljaj vode ili soka da ih protera. Uzimanje pilula – dvaput dnevno – bilo je obred i mrzeo ga je. Ne zbog ukusa – za protekle tri godine odavno se navikao – nego zato što ga je ovaj obred podsećao na to koliko mu život zavisi od spoljnih činilaca. Pilule su bile pseća uzica. Bez njih ne bi mogao da preživi. Njegov svet sada se najvećim delom temeljio na tome da ih uvek ima. Planirao je njihovu nabavku. Pravio je zalihe. Ponekad je čak sanjao da uzima pilule.

Kada je završio, Makejleb ode u dnevnu sobu gde je Grasijsela čitala neki časopis. Nije ga pogledala kada je ušao u sobu – još jedan znak da nije srećna zbog onoga što ih je iznenada zadesilo u domu. Sačekao je koji trenutak i, pošto nije bilo promena, otišao niz hodnik u bebinu sobu.

Sijelo je još spavala u kolecvi. Svetlo na tavanici bilo je prigušeno i pojačao ga je taman toliko da je jasno vidi. Makejleb ode do kolevke i naže se da joj oslušne disanje i udahne bebin miris. Sijelo je imala majčin ten – tamnu kožu i kosicu – samo su joj oči bile plave kao okean. Ručice su joj bile zgrčene u pesnice, kao da pokazuje spremnost da se bori za život. Makejleb se zaljubio u nju ponajviše dok ju je posmatrao kako spava. Razmišljao je o svim pripremama kroz koje su prošli, o knjigama, predavanjima i savetima Grasijselinih prijateljica u bolnici, koje su bile medicinske sestre na pedijatriji. Sve da bi bili što spremniji da zaštite jedan krhak život, toliko zavisano od njih. Ništa od onoga što je čuo ili pročitao nije ga pripremio za drugu stranu medalje: saznanje do kojeg je došao u času kada ju je prvi put uzeo u naručje, da od nje sada zavisi i njegov sopstveni život.

Spustio je ruku raširenih prstiju i pokrio joj leđa. Nije se promeškujila. Mogao je da oseti otkucaje njenog majušnog srca. Činili su mu se brzi i očajnički, kao šapatava molitva. Ponekad bi do kolevke privukao stolicu za ljuljanje i posmatrao je do kasno u noć. Noćas je bilo drukčije. Morao je da ide. Čekao ga je posao. Krvav posao. Nije bio siguran je li došao naprosto zato da se s njom oprosti za noćas, ili da i od nje dobije neko nadahnuće ili dozvolu. U duhu

nije našao logično objašnjenje za to. Znao je samo da mora da je vidi i dotakne pre nego što ode da radi.

Makejleb je otišao na gat, a onda sišao stepeništem na dok za čamce. Pronašao je svoj zodijak među drugim malim čamcima i ušao u njega pazeći da video-traku i knjigu ubistva stavi u sklonište na pramčanom delu gumenog čamca, da se ne okvase. Dvapat je palio pentu dok nije startovala, a zatim krenuo srednjim lučkim prolazom. U luci Avalon nije bilo dokova. Brodovi su vezivani za privezne plutače koje su pratile udubljeni oblik prirodne luke. Zimi je u luci bilo malo brodova, ali Makejleb nije koristio prečicu između plutača. Držao se obeleženih delova plovnog puta kao da vozi kola ulicama u kraju. Čovek ne vozi preko travnjaka, već ostaje na kolovozu.

Na vodi je bilo hladno i Makejleb je povukao rajskeršlus na vindjakni. Dok se primicao *Pratećem moru*, mogao je da vidi svetlucanje televizijskog ekrana iza zavesa u salonu. To je značilo da Badi Lokridž nije završio posao na vreme da stigne na poslednji trajekt, pa je ostao da ovde prenoći.

Makejleb i Lokridž su zajednički vodili posao s iznajmljivanjem broda. Grasičela je bila upisana kao vlasnik broda, dok je pomorska licenca o najmu i sva ostala poslovna dokumentacija bila na Lokridžovo ime. Njih dvojica su se upoznali pre više od tri godine kada je Makejleb dokovao *Prateće more* u marini Kabriljo u Los Anđelesu i stanovao na brodu dok ga je remontovao. Badi mu je bio sused i živeo je na obližnjoj jedrilici. Tadašnje prijateljstvo vremenom je preraslo u ortakluk.

U proleće i leti kada je posao cvetao, Lokridž je često noćio na *Pratećem moru*. Ali u mrtvoj sezoni obično se trajektom vraćao u grad preko i na svoj brod u Kabrilju. Izgleda da je u barovima u gradu preko s više uspeha pronalazio ženske za druženje nego u malobrojnim lokalima na ostrvu. Makejleb je pretpostavljao da će se u grad vratiti izjutra, jer još pet dana nisu imali zakazanu zakupljenu plovidbu.

Makejleb udari zodijakom u zaobljeni deo krme *Pratećeg mora*. Ugasio je motor i izašao s video-trakom i rokovnikom. Vezao

je zodijak za jednu krmeni vez i uputio se u salon. Badi ga je očekivao, pošto je čuo zodijak ili osetio udar o krmu. Pomerio je klizna vrata držeći u ruci neki roman u broširanom povezu. Makejleb kratko pogleda televizor, ali nije mogao da odredi vrstu programa.

„Šta ima, Teroru?“, upita Lokridž.

„Ništa. Treba mi samo mestašće za rad. Koristiću prednju spavaonicu, važi?“

Ušao je u salon. Unutra je bilo toplo. Lokridž je uključio grejanje.

„Naravno, izvoli. Mogu li da pomognem?“

„Ne, nije u pitanju posao.“

„Je l' to u vezi s posetom one gospođe? Iz šerifove kancelarije.“

Makejleb je bio smetnuo s uma da je Vinstonova prvo došla na brod i da ju je dalje uputio Badi.

„Aha.“

„Radiš na nekom slučaju za nju?“

„Ne“, brzo reče Makejleb u nadi da će uspeti da ograniči Lokridžovo zanimanje i uplitanje. „Treba samo da pregledam neki materijal i telefoniram joj.“

„Kul fora, majstore.“

„Pa i nije. Samo usluga. Šta gledaš?“

„Oh, ništa. Neku emisiju o onoj operativnoj grupi koja ganja kompjuterske hakere. Zašto, jesi li je video?“

„Ne, ali mislio sam da nakratko pozajmim TV.“

Makejleb diže video-traku. Lokridžove oči sinuše.

„Samo izvoli. Ubacuj bebicu tamo.“

„Ovaj, ne bih ovde, Badi. Ovo je... detektivka Vinston me je zamolila da sa ovim postupam kao s poverljivim materijalom. Vraćam televizor čim završim.“

Lokridžovo lice odražavalo je razočaranje, ali Makejleb nije mario za to. Otišao je do šanka koji je brodsku kuhinju odvajao od salona i spustio rokovnik i traku. Isključio je televizor i izvadio ga iz okvira koji je aparat držao na mestu i sprečavao ga da padne pri plovidbi na otvorenom moru. Televizor je imao ugrađeni video-plejer i bio je težak. Makejleb ga odvuče niz uzane stepenice u

prednju kabinu, delimično prepravljenu u radnu sobu. Duž dveju strana prostorije bili su dvospratni ležajevi. Donji ležaj sleva bio je zamenjen pisaćim stolom, a dva gornja Makejleb je iskoristio za smeštaj starih dosijea o slučajevima na kojima je radio dok je bio u Birou. Grasijela nije želela da budu u kući, gde bi Rejmond mogao da nabasa na njih. Jedini problem predstavljalo je to što je Makejleb bio siguran da Badi povremeno otvara kutije i pregleda dosijee. I to mu je smetalo. Doživljavao je to kao neku vrstu neprijateljskog upada. Makejleb je razmišljao da zaključa prednju kabinu, ali znao je da bi to mogla da bude smrtonosna greška. Jedini otvor na tavanici donje palube vodio je kroz prednju kabinu i pristup nije smeo da bude blokiran ako se ukaže potreba za hitnom evakuacijom preko pramčanog dela.

Spustio je televizor na pisaći sto i uključio ga. Krenuo je natrag u salon da uzme rokovnik i traku kada je video da Badi silazi stepenicama, nosi kasetu i prelistava rokovnik.

„Hej, Badi...“

„Ovaj je baš uvrnut, čoveče.“

Makejleb posegnu za rokovnikom, zatvori ga i uze policijsku dokumentaciju i video-kasetu iz ruku svog ortaka u ribolovu.

„Samo sam zvirnuo.“

„Rekoh ti da je poverljivo.“

„Da, ali mi dobro sarađujemo. Baš kao ranije.“

Bila je istina da je igrom slučaja Lokridž mnogo pomogao Makejlebu dok je istraživao smrt Grasijeline sestre. Ali to je bila aktivna ulična istraga. Ovo će biti samo revizija. Nije želeo da mu iko gleda preko ramena.

„Sada je drukčije, Badi. Ovo ću odraditi za jednu noć. Pregledaću materijal i gotovo. A sad me pusti da radim da ne bih ovde proveo celu noć.“

Lokridž je ćutao, a Makejleb nije sačekao da čuje odgovor. Zatvorio je vrata prednje kabine i okrenuo se ka pisaćem stolu. Dok je gledao knjigu ubistva koju je držao u rukama, prože ga uzbuđenje, a ujedno ga ispuniše poznata strepnja i osećanje krivice.

Makejleb je znao da je vreme da opet zaroni u mrak. Da ga istraži i upozna. Da nađe izlaz. Klimnuo je glavom iako je sada bio sam. Bilo je to priznanje da je dugo čekao na ovaj trenutak.

3.

Snimak je bio jasan i nije podrhtavao, osvetljenje je bilo dobro. U tehničkom pogledu video-prikaz mesta zločina znatno se poboljšao od Makejlebovih dana u Birou. Sadržaj se nije promenio. Na traci koju je Makejleb gledao bilo je prikazano jarko osvetljeno poprište ubistva. Makejleb je najzad zamrznuo sliku i počeo da je proučava.

Centralni deo izoštrene slike zauzimalo je nago, po svoj prilici muško telo, vezano žicom za pakovanje bala. Ruke i noge bile su tako istegnute iza ramena, grudi i bokova da se činilo da mu je telo u položaju izokrenutom u odnosu na položaj ploda u majčinoj utrobi. Telo je ležalo okrenuto licem nadole na starom i prljavom tepihu. Slika je bila sasvim ograničena na telo da bi se odredilo na kakvom je mestu nađeno. Makejleb je ocenio da je žrtva muškarac isključivo na osnovu telesne mase i ukupnog izgleda mišića. Jer glavu žrtve nije video. Siva plastična kofa za držanje resaste metle bila je potpuno navučena na glavu žrtve. Makejleb je mogao da vidi da je žica za pakovanje snažno zategnuta od gležnjeva žrtve preko leđa i između ruku, do ispod šiljatog dela kofe, gde je bila obavijena oko čovekovog vrata. Na prvi pogled činilo se da je reč o davljenju vezivanjem pri kojem je snaga nogu i stopala korišćena za zatezanje žice oko vrata žrtve i gušenje. U stvari, žrtva je bila tako vezana da bi konačno zadavila sebe kada više ne bude

mogla da drži noge savijene unazad u takvom sasvim napornom položaju.

Makejleb je nastavio da proučava prizor. Na tepih je iscurilo malo krvi iz kofe, što je ukazivalo na to da će na glavi biti otkrivena nekakva rana kada se posuda ukloni.

Makejleb se zavalio u naslon svoje stare stolice za pisaćim stolom i razmislio o svojim početnim utiscima. Još nije bio otvorio rokovnik, već je, umesto toga, odlučio da prvo odgleda video-zapis s mesta zločina i prouči mesto na način što je moguće bliži onome kako su ga u početku videli istražitelji. Ono što je video već ga je opčinilo. Osećao je da prizor na televizijskom ekranu sadrži elemente rituala. Osećao je takođe porast nivoa adrenalina u krvi. Pritisnuo je dugme na daljinskom upravljaču i video-dokument se nastavio.

Kamera se udaljila održavajući oštrinu kada je u okvir slike ušla Džej Vinston. Makejleb je sada mogao da vidi veći deo prostorije i zapazio je da izgleda kao neka mala, oskudno nameštena kuća ili stan.

Nekim slučajem Vinstonova je bila odevena isto onako kao kada ga je posetila u kući s knjigom ubistva i video-trakom. Imala je gumene rukavice, navučene preko manžetni blejzera. Detektivska značka visila joj je na crnoj pertli, okačena o vrat. Zauzela je mesto levo od pokojnika, dok se njen partner, detektiv koga Makejleb nije poznao, pomerio desno. Prvi put je na video-snimku bio zabeležen govor.

„Žrtvu je već pregledao zamenik načelnika Odeljenja sudske medicine i ostavio je za kriminalistički uviđaj“, reče Vinstonova. „Žrtva je bila fotografisana *in situ*.^{*} Sada ćemo ukloniti kofa da bismo nastavili pregled.“

Makejleb je znao da ona pažljivo bira reči i ponašanje, jer ima u vidu budućnost, budućnost u kojoj bi moglo doći do suđenja optuženom za ubistvo, pri čemu bi traka s mesta zločina bila prikazana poroti. Morala je da deluje profesionalno i objektivno, emotivno potpuno udaljena od onoga s čim se susreće. Svako odstupanje od

^{*} Lat.: na mestu događaja, u položaju u kojem je zatečena. (Prim. prev.)

toga poslužilo bi zastupniku odbrane kao povod za zahtev da se traka izuzme iz dokaznog materijala.

Vinstonova podiže ruke i zadenu pramenove kose za uši, a onda spusti obe šake na ramena žrtve. Uz pomoć partnera okrenula je telo na bok, tako da je mrtvac bio leđima okrenut kameri.

Kamera se onda spustila preko ramena žrtve i približila dok je Vinstonova blago izvlačila dršku kofe ispod čovekovog podbratka i nastavila da je pažljivo diže s glave.

„U redu“, reče.

Pošto je pred kamerom pokazala unutrašnjost kofe – unutra je bilo zgrušane krvi – stavila ju je u jednu otvorenu kartonsku kutiju, u koju je skupljala dokazni materijal. Zatim se okrenula i pogledala žrtvu.

Široka siva traka bila je obavijena oko mrtvačeve glave i prekrivala mu usta. Oči su mu bile otvorene i raširene – iskolačene. Rožnjače oba oka crvene su se od izliva krvi. Koža oko očiju takođe.

„KP“, reče partner pokazujući na oči.

„Kurte“, reče Vinstonova. „Snima se sa zvukom.“

„Izvini.“

Opominjala je partnera da svoja zapažanja zadrži za sebe. Opet se osiguravala za budućnost. Makejleb je znao da njen partner ukazuje na krvarenje ili konjunktivnu petehiju^{*} koja uvek prati gušenje omočom. Ali ovo opažanje poroti je trebalo da iznese neki kvalifikovani medicinski istražitelj, a ne detektiv Odeljenja za ubistva.

Krv je zamrsila srednje podšišanu kosu mrtvaca i obrazovala lokvu u kofi čiji mu je trag ostao na levoj strani lica. Vinstonova mu je pomerala glavu i provlačila prste kroz kosu tražeći mesto odakle potiče krv. Najzad je otkrila ranu na temenu. Povukla je kosu što je više mogla unazad da bi je pregledala.

„Barne, daj krupni plan ovoga ako možeš“, rekla je.

Kamera se primakla. Makejleb vide malu okruglu ubodnu ranu za koju se činilo da nije probila lobanju. Znao je da količina krvi

^{*} Konjunktivna petehija (med.) – tačkasto krvarenje u vežnjači, tankoj sluznici koja oblaže pozadinu očnih kapaka i prednji deo beonjače oka. (Prim. prev.)

nije uvek u skladu s težinom rane. Čak i relativno bezazlene rane na koži lobanje mogle su da dovedu do velikog krvarenja. Zvaničan i podroban opis rane dobiće u obdukcijском izveštaju.

„Barne, snimi ovo“, reče Vinstonova glasom za stepen višim od ranijeg jednoličnog tona. „Ovde nešto piše na traci kojom su mu zapušena usta.“

Zapazila je to dok mu je pomerala glavu. Kamera se primakla. Makejleb je razaznao bleđa slova na lepljivoj traci tamo gde je prelazila preko čovekovih usta. Izgledalo je kao da su ispisana mastilom, ali krv je izbrisala poruku. Uspeo je da razabere samo nešto za šta se činilo da je jedna reč poruke.

„Cave“, pročitao je glasno. „Cave?“

Palo mu je na um da bi to mogao biti deo reči, ali osim *cavern** nije mogao da se seti nijedne duže koja bi sadržavala ova slova ispisana tim redom.“

Makejleb zamrznu sliku i samo nastavi da je gleda. Bio je opčinjen. Ono što je video vratilo ga je u dane kada je radio kao analitičar psiholoških profila kriminalaca i kada je gotovo svaki slučaj koji bi mu dodelili postavljao pred njega isto pitanje: *iz kakvog je mračnog izmučenog uma moglo da potekne ovako nešto?*

Reči ubice uvek su bile važne i stavljale su slučaj na višu ravan. Često su značile da ubistvo predstavlja objavu, poruku koju ubica šalje žrtvi, a preko islednika i svetu.

Makejleb ustade i ispruži ruku ka gornjem ležaju. Izvukao je jednu kutiju sa starim dosijeima i teško je spustio na pod. Žurno je podigao poklopac i počeo da pretura po dosijeima tražeći beležnicu s neiskorišćenim stranicama. U Birou je svaki novi slučaj koji mu je bio poveren ritualno započinjao služeći se novom beležnicom sa spiralom. Najzad je pronašao dosije sa samo jednim obrascem BAR** i jednom beležnicom. S tako malo dokumentacije u dosijeu, znao je da je taj slučaj bio kratak i da u beležnici treba da bude mnogo praznih listova.

* Engl.: pećina. (Prim. prev.)

** Engl.: *Bureau Assistance Request form*, skraćeno *BAR form* – obrazac za podnošenje molbe Federalnom istražnom birou za pomoć lokalnim policijskim organima. (Prim. prev.)

Makejleb je prelistao beležnicu i utvrdio da je praktično neiskorišćena. Zatim je izvadio obrazac s molbom za pomoć od Biroa i na brzinu pročitao prvu stranicu da vidi kakav je to slučaj bio. Odmah se setio, jer ga je rešio jednim telefonskim razgovorom. Molbu je poslao neki detektiv iz gradića Vajt Elk u Minesoti, pre skoro deset godina, dok je Makejleb još radio u Kvantiku. Prema detektivovom izveštaju, dva čoveka su se u pijanom stanju posvađala u kući u kojoj su zajedno stanovali, izazvali su jedan drugoga na dvoboj i poubijali se istovremenim pucnjima s rastojanja od deset metara u dvorištu iza kuće. Detektiv nije tražio pomoć u rešavanju ovog dvostrukog ubistva, jer tu je sve bilo čisto i jasno. Ali zbunjivalo ga je nešto drugo. Dok su pretraživali kuću žrtava, islednici su u zamrzivaču u podrumu otkrili nešto čudno. U jednom uglu zamrzivača bile su plastične kese koje su sadržavale desetine i desetine upotrebljenih tampona. Bili su različitih veličina i marki, a prve analize uzoraka pokazale su da sadrže menstrualnu krv više različitih žena.

Detektiv u ovom slučaju nije znao šta je otkrio, ali bojao se najgoreg. Očekivao je od Jedinice za bihevioralne nauke FBI-ja neku ideju o tome šta bi mogli da znače ovi okrvavljeni tamponi i kakve dalje korake da preduzme. Konkretnije, želeo je da sazna mogu li ovi tamponi da budu suvenirni nekog serijskog ubice, ili ubica koji su ostali neotkriveni sve dok se slučajno nisu poubijali.

Makejleb se osmehnuo prisećajući se tog slučaja. I ranije se susretao s tamponima u zamrzivaču. Pozvao je detektiva i postavio mu tri pitanja. Kakvim su se poslom bavila ona dvojica? Jesu li, osim vatrenog oružja koje su upotrebili u dvoboju, u njihovom stanu pronađene duge cevi ili lovačka dozvola? I, najzad, kada se u šumama severne Minesote otvara lovna sezona na medvede?

Detektivovi odgovori brzo su razrešili tajnu tampona. Obojica su radila na aerodromu u Mineapolisu za podugovarača koji je uoči poletanja obezbeđivao ekipu za čišćenje aviona komercijalnih vazduhoplovnih kompanija. U kući je nađeno nekoliko lovačkih pušaka, ali ne i dozvola. I, najzad, do sezone lova na medvede ostajale su još tri nedelje.

Makejleb je rekao detektivu da izgleda da ovi ljudi nisu bili serijske ubice, nego su verovatno skupljali sadržaj iz kontejnera za bacanje tampona u toaletima aviona koje su čistili. Tampone su nosili kući i zamrzavali ih. Na početku lovne sezone najverovatnije bi odmrznuli tampone i koristili ih da namame medveda koji na velikom rastojanju može da namiriše krv. Većina lovaca služi se smećem kao mamcem, ali nema ničeg boljeg od krvi.

Makejleb se sećao da je detektiv delovao stvarno razočarano što nema posla sa serijskim ubicom ili ubicama. Bio je ili postuđen što je jedan agent FBI-ja sedeći za pisačim stolom u Kvantiku tako brzo rasvetlio ovu misteriju, ili se jednostavno sekirao što njegov slučaj neće dobiti publicitet u nacionalnim medijima. Naglo je prekinuo vezu i Makejleb više nije čuo za njega.

Makejleb istrgnu nekoliko listova s beleškama o tom slučaju, stavi ih u dosije sa obrascem BAR i vrati dosije tamo gde ga je našao. Zatim zatvori kutiju i podiže je natrag na policu koju je napravio na gornjem ležaju. Gurnuo je kutiju natrag na mesto i ona je snažno udarila o pregradu.

Pošto je seo, Makejleb kratko osmotri sliku zamrznutu na ekranu televizora i ozbiljno se zagleda u prazan list iz beležnice. Najzad izvadi olovku iz džepa košulje i spremi se da piše upravo u trenutku kada su se vrata iznenada otvorila, a na njima se pojavio Badi Lokridž.

„Je l' ti dobro?“

„Šta?“

„Čuo sam svu onu lupnjavu. Ceo brod se zatresao.“

„Dobro mi je, Badi. Samo sam...“

„Oh, sranje, šta je to, do đavola?“

Zurio je u televizijski ekran. Makejleb odmah diže daljinski i isključuje sliku.

„Badi, čuj, kažem ti da je ovo poverljivo i ne smem...“

„Dobro, dobro, znam. Samo sam proveravao da se nisi srušio, ne daj bože.“

„U redu, hvala, ali dobro sam.“

„Biću budan još neko vreme ako ti nešto zatreba.“

„Neće mi trebati, ali hvala.“

„Znaš, trošiš mnogo struje. Moraćeš da uključiš generator sutra kada odem.“

„Nema problema. Uradiću to. Vidimo se kasnije, Badi.“

Badi pokaza na sada prazan televizijski ekran.

„Ovaj je baš uvrnut.“

„Laku noć, Badi“, nestrpljivo reče Makejleb.

Ustao je i zatvorio vrata dok je Lokridž još stajao tamo. Ovog puta ih je zaključao. Vratio se svom sedištu i beležnici. Počeo je da piše i za nekoliko trenutaka sastavio je spisak.

MESTO

1. žica

2. golotinja

3. rana na glavi

4. traka/zapušena usta – „Cave“?

5. kofa?

Nekoliko trenutaka proučavao je spisak iščekujući neku ideju, ali ništa mu nije padalo na um. Bilo je prerano. Instinktivno je znao da su reči na traci ključ koji neće okrenuti sve dok ne bude imao čitavu poruku. Borio se protiv nagona da otvori knjigu ubistva i pređe na to. Umesto da to uradi, opet je uključio televizor i nastavio da gleda traku od mesta gde je stao. Kamera je sužavala kadar na mrtvačeva usta i traku čvrsto zategnutu preko njih.

„Ostavimo ovo rukovodiocu sudskomedicinske ekipe“, rekla je Vinstonova. „Snimio si ovde sve što si mogao, Barne?“

„Jesam“, potvrdi nevidljivi snimatelj.

„Dobro, povuci se da vidimo ove vezove.“

Kamera je pratila žicu od vrata do stopala. Bila je obavijena oko vrata i provučena kroz pomičnu petlju. Zatim se niz kičmu spuštala do mesta gde je nekoliko puta bila obavijena oko gležnjeva, tako povučenih unazad da su stopala žrtve sada počivala na zadnjici.

Zglavci na rukama bili su uvezani posebnim komadom žice, šest puta obmotanim a zatim zategnutim u čvor. Takvo vezivanje ostavilo je duboke brazde na koži ručnih zglobova i gležnjevima, pokazujući da se žrtva neko vreme batrgala pre nego što se predala.

Kada je završeno snimanja tela, Vinstonova je nevidljivom čoveku s kamerom naložila da napravi video-inventar svih prostorija u stanu.

Kamera je švenkovala i udaljavajući se od tela snimala ostatak dnevne sobe, odnosno trpezarije. Činilo se da je stan opremljen predmetima iz neke prodavnice polovnog nameštaja. Nije bio jednoobrazan, nijedan deo nije se slagao s drugima. Poneka uramljena slika na zidovima izgledala je kao da potiče iz neke sobe kod Hauarda Džonsona* od pre deset godina – narandžasti i bleedi plavozeleni pasteli. Na samom kraju sobe nalazila se visoka vitrina za porcelan u kojoj nije bilo porcelana. Video je nešto knjiga na malobrojnim policama, ali većina ih je bila prazna. Na vrhu vitrine Makejleb uoči nešto što mu se učini čudnim. Bila je to sova visoka šezdeset centimetara, činilo se da je ručno obojena. Makejleb je već video mnogo takvih statueta, naročito u luci Avalon i marini Kabri-ljo. Figure sova najčešće su pravljene od šuplje plastike i stavljanje na vrh jarbola ili na komandni most brodova s jačim motorom u, obično bezuspešnom, pokušaju da se zaplaše i oteraju od plovila galebovi i druge ptice. Teorija je bila da većina ptica sovu doživljava kao grabljivicu i da će ostati na odstojanju, pa samim tim neće prljati brod svojim izmetom.

Makejleb je takođe viđao sove ispred javnih zgrada za koje su golubovi predstavljali napast. Ali ova plastična sova ga je zainteresovala jer nikada nije video ni čuo da je neko drži u kući kao ukras, ili iz nekih drugih razloga. Znao je da ljudi skupljaju sve i svašta, pa i sove, ali osim ove na središnjem delu vitrine tako nešto dosad nije video ni u jednom stanu. Žurno je otvorio rokovnik i pronašao izveštaj o identifikaciji žrtve. Tu je stajalo da je ubijeni po zanimanju bio moler. Makejleb zatvori rokovnik i pomisli da je žrtva možda donela sovu s posla, ili ju je uzela iz nekog objekta pripremajući ga za bojenje.

Vratio je traku i ponovo gledao švenk s tela na vitrinu na kojoj je bila sova. Makejlebu se činilo da je snimatelj napravio okret od sto osamdeset stepeni, što je značilo da se sova nalazila tačno naspram žrtve, kao da odozgo posmatra sam čin ubistva.

* Hauard Džonson – lanac hotela u Americi i Kanadi. (Prim. prev.)

Mada je bilo drugih mogućnosti, Makejlebu je instinkt govorio da plastična sova ima neku ulogu na mestu zločina. Uzeo je beležnicu i uneo sovu kao šestu stavku na svoj spisak.

Ostatak video-trake s mesta zločina Makejlebu je bio prilično nezanimljiv. Dokumentarno su prikazane i ostale prostorije u stanu žrtve – spavaća soba, kupatilo i kuhinja. Nije više video nijednu sovu niti je hvatao nove beleške. Kada se film završio, premotao je traku i još jednom ga odgledao od početka. Ništa novo nije mu privuklo pažnju. Izvadio je kasetu i vratio je u kartonsku kutiju. Zatim je televizor odneo nazad u salon, gde ga je ponovo stavio u okvir na postolju.

Badi je ležao opružen na kauču i čitao onu proširanu knjigu. Nije izustio ni glasa i Makejleb je zaključio da se uvredio što mu je ispred nosa zaključao vrata radne sobe. Kolebao se da li da se izvini i odlučio je da to ne čini. Badi je i sada i ranije suviše njuškao po Makejlebovom životu. Možda će se opametiti posle ovog odbijanja.

„Šta čitaš?“, upitao je umesto toga.

„Knjigu“, odgovori Lokridž ne dižući pogled.

Makejleb se osmehnu za svoj račun. Sada je bio siguran da je Badiju probio kožu.

„Pa, evo ti televizor ako hoćeš da gledaš vesti ili nešto drugo.“

„Vesti su prošle.“

Makejleb pogleda na ručni sat. Bila je ponoć. Nije primetio koliko je vremena proteklo. To mu se često dešavalo – kada bi se zaneo i sav posvetio nekom slučaju, dok je bio u Birou, imao je naviku da preskoči ručak ili da radi do kasno u noć, a da toga i ne bude svestan.

Ostavio je Badija da se duri i vratio se u radnu sobu. Opet je zatvorio vrata tako što ih je zalupio, a onda zaključao.